

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๔๘

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ว่า เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาชนไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน ข้อ ๔๕ กำหนดว่า การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนขึ้นไป แต่ในคราวประชุมจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน ลำดับที่ ๕ จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๗ มีสมาชิกพรรคเข้าร่วมประชุมไม่ถึงห้าสิบคน โดยผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้เข้าร่วมประชุมบางคนไม่ได้เข้าร่วมประชุมบางคนลงลายมือชื่อไว้ก่อนที่จะมีการประชุม แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมบางคนไม่ใช่สมาชิกพรรค และยังได้รับความจากประธานสาขาพรรคว่ามีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณสิบห้าคน การประชุมจัดตั้งสาขาพรรคดังกล่าวไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน ลำดับที่ ๕ ทำให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาชน พรรคชาติประชาชนมีสาขาไม่ครบภาคละหนึ่งสาขา จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาชนได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

หัวหน้าพรรคชาติประชาชน (นายพรประทาน ไชยรัชต์) ซึ่งแจ้งว่า พรรคชาติประชาชนได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรคแล้ว และในการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ พรรคชาติประชาชนได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้แก้ไขข้อบังคับพรรค ซึ่งเดิมกำหนดให้มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนขึ้นไป โดยแก้ไขเป็นให้มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนขึ้นไป ซึ่งได้แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ แล้ว

พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของหัวหน้าพรรคชาติประชาชนแล้วเห็นว่า ตามข้อบังคับพรรคชาติประชาชน ข้อ ๔๕ กำหนดว่าการประชุมจัดตั้งสาขาพรรคต้องมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนขึ้นไป แต่ปรากฏว่า การประชุมจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน

ลำดับที่ ๕ จังหวัดยโสธร มีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่ถึงห้าสิบคน การดำเนินการประชุมจัดตั้งสาขาพรรคชาติประชาชน ลำดับที่ ๕ จังหวัดยโสธร จึงไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรค นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๕ และถือว่าพรรคชาติประชาชนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เนื่องจากมีสาขาพรรคไม่ครบทั้งสี่ภาค กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาชนได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาชน แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ